

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 8 września 2022 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Prawo autorskie i prawa pokrewne – Dyrektywa 2001/29/WE – Artykuł 5 ust. 2 lit. b) – Wyłączne prawo do zwielokrotniania – Wyjątek – Kopie na użytek prywatny – Opłata – Zwolnienie ex ante – Zaświadczenie o zwolnieniu wydane przez podmiot prawa prywatnego kontrolowany wyłącznie przez organizacje zarządzania prawami autorskimi – Uprawnienia kontrolne tego podmiotu

W sprawie C-263/21

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunal Supremo (sąd najwyższy, Hiszpania) postanowieniem z dnia 17 marca 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 23 kwietnia 2021 r., w postępowaniu:

Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic),

przeciwko

Administración del Estado,

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA),

Asociación para el Desarrollo de la Propiedad Intelectual (ADEPI),

Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE),

Artistas Intérpretes, Entidad de Gestión de Derechos de Propiedad Intelectual (AISGE),

Ventanilla Única Digital,

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA),

Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO),

Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE),

TRYBUNAŁ (piąta izba),

* Język postępowania: hiszpański.

w składzie: E. Regan, prezes izby, I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (sprawozdawca) i Z. Csehi, sędziowie,

rzecznik generalny: A. M. Collins,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) – A. González García, M. Magide Herrero, R. Sánchez Aristi i D. Sarmiento Ramírez-Escudero, abogados,
- w imieniu Asociación para el Desarrollo de la Propiedad Intelectual (ADEPI) – J. J. Marín López, abogado,
- w imieniu Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE) – J. A. Hernández-Pinzón García, abogado,
- w imieniu Artistas Intérpretes, Entidad de Gestión de Derechos de Propiedad Intelectual (AISGE) – J. M. Montes Relazón, abogado,
- w imieniu Ventanilla Única Digital – J. J. Marín López, abogado,
- w imieniu Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) – R. Gómez Cabaleiro, abogado,
- w imieniu Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO) – I. Aramburu Muñoz i J. de Fuentes Bardají, abogados,
- w imieniu rządu hiszpańskiego – L. Aguilera Ruiz, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu francuskiego – A. Daniel i A.-L. Desjonquères, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – É. Gippini Fournier i J. Samnadda, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10), oraz zasad ogólnych prawa Unii.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) a Administración del Estado (organem administracji państwowej, Hiszpania), Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), Asociación para el Desarrollo de la Propiedad Intelectual (ADEPI), Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE), Artistas Intérpretes, Entidad de Gestión de Derechos de Propiedad Intelectual (AISGE), Ventanilla Única Digital, Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA), Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) i Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), mającego za przedmiot stwierdzenie nieważności niektórych przepisów Real Decreto 1398/2018 por el que se desarrolla el artículo 25 del texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, aprobado por el Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, en cuanto al sistema de compensación equitativa por copia privada (dekretu królewskiego 1398/2018 wprowadzającego w życie art. 25 tekstu jednolitego ustawy o własności intelektualnej, zatwierdzonego przez królewski dekret ustawodawczy 1/1996, z dnia 12 kwietnia odnoszący się do systemu godziwej rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny), z dnia 23 listopada 2018 r. (BOE nr 298 z dnia 11 grudnia 2018 r., s. 121354).

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2001/29

- 3 Motywy 31, 35 i 38 dyrektywy 2001/29 brzmią następująco:

„(31) Należy zabezpieczyć właściwą równowagę praw i interesów między różnymi kategoriami podmiotów praw autorskich, jak również między nimi a użytkownikami przedmiotów objętych ochroną. [...]

[...]

(35) W niektórych przypadkach dotyczących wyjątków lub ograniczeń podmioty praw autorskich powinny otrzymać godziwą rekompensatę jako wynagrodzenie za korzystanie z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Przy określaniu formy, szczegółowych warunków i ewentualnej wysokości takiej godziwej rekompensaty należy uwzględnić okoliczności każdego przypadku. Przy ocenie tych okoliczności pomocnym kryterium byłaby potencjalna szkoda poniesiona przez podmiot praw autorskich w wyniku danej czynności. W przypadku gdy podmiot praw autorskich przyjął już zapłatę w innej formie, na przykład jako strona opłaty licencyjnej, specjalna lub oddzielna zapłata może nie być należna. Wysokość godziwej rekompensaty musi uwzględniać stopień

wykorzystania zabezpieczeń technicznych przewidzianych w niniejszej dyrektywie. W niektórych przypadkach, gdy szkoda poniesiona przez podmiot praw autorskich jest niewielka, może nie powstać żadne zobowiązanie do zapłaty.

[...]

(38) Państwa członkowskie powinny być upoważnione do uwzględnienia, za godziwą rekompensatą, wyjątku lub ograniczenia wobec prawa do zwielokrotniania dla niektórych rodzajów zwielokrotniania produktów dźwiękowych, wizualnych i audiowizualnych przeznaczonych do użytku prywatnego. Może to zawierać wprowadzenie lub utrzymanie systemów wynagradzania, których celem jest wynagrodzenie podmiotom praw autorskich poniesionej przez nie szkody. [...]

4 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do zwielokrotniania utworu”, stanowi:

„Państwa członkowskie przewidują wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania bezpośredniego lub pośredniego, tymczasowego lub stałego zwielokrotniania utworu, przy wykorzystaniu wszelkich środków i w jakiegokolwiek formie, w całości lub częściowo:

- a) dla autorów – w odniesieniu do ich utworów;
- b) dla artystów wykonawców – w odniesieniu do utrwań ich przedstawień;
- c) dla producentów fonogramów – w odniesieniu do ich fonogramów;
- d) dla producentów pierwszych utrwań filmów – w odniesieniu do oryginału i kopii ich filmów;
- e) dla organizacji radiowych i telewizyjnych – w odniesieniu do utrwań ich programów, niezależnie od tego, czy te programy transmitowane są przewodowo lub bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną”.

5 Artykuł 5 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Wyjątki i ograniczenia”, stanowi w ust. 2 i 5:

„2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do prawa do zwielokrotniania określonego w art. 2, w następujących przypadkach:

[...]

- b) w odniesieniu do zwielokrotniania na dowolnych nośnikach przez osobę fizyczną do prywatnego użytku i do celów ani bezpośrednio, ani pośrednio handlowych, pod warunkiem że podmioty praw autorskich otrzymają godziwą rekompensatę, uwzględniającą zastosowanie lub niezastosowanie środków technologicznych określonych w art. 6, w odniesieniu do danych utworów lub przedmiotów objętych ochroną.

[...]

5. Wyjątki i ograniczenia przewidziane w ust. 1, 2, 3 i 4 powinny być stosowane tylko w niektórych szczególnych przypadkach, które nie naruszają normalnego wykorzystania dzieła lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich”.

Dyrektywa 2014/26

- 6 Motywy 2, 14 i 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2014, L 84, s. 72), mają następujące brzmienie:
- „(2) [...] Zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi obejmuje udzielanie licencji użytkownikom, kontrolowanie użytkowników, monitorowanie korzystania z praw, egzekwowanie praw autorskich i praw pokrewnych, pobieranie przychodów z praw z tytułu ich eksploatacji oraz podział między podmiotami uprawnionymi należnych im kwot. Organizacje zbiorowego zarządzania umożliwiają podmiotom uprawnionym uzyskanie wynagrodzenia z tytułu korzystania z ich utworów w przypadkach, w których podmioty te nie byłyby same w stanie kontrolować tego wykorzystania lub egzekwować należnych im wynagrodzeń, w tym na rynkach zagranicznych.
- [...]
- (14) Niniejsza dyrektywa nie wymaga od organizacji zbiorowego zarządzania przyjęcia określonej formy prawnej. W praktyce organizacje te działają w różnych formach prawnych, takich jak stowarzyszenia, spółdzielnie czy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które są kontrolowane przez podmioty praw autorskich i praw pokrewnych lub które do tych podmiotów należą, bądź przez podmioty reprezentujące takie podmioty uprawnione. W niektórych wyjątkowych przypadkach, ze względu na formę prawną organizacji zbiorowego zarządzania, nie występuje jednak element własności lub kontroli. Jest tak na przykład w przypadku fundacji, które nie mają członków. Pomimo tego przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zastosowanie także do tych organizacji. [...]
- [...]
- (26) Organizacje zbiorowego zarządzania pobierają przychody z tytułu eksploatacji praw powierzonych im przez podmioty uprawnione, zarządzają nimi oraz dokonują ich podziału. Przychody te w ostatecznym rozrachunku przysługują podmiotom uprawnionym, które są bezpośrednio i prawnie powiązane z organizacją lub mogą być reprezentowane za pośrednictwem podmiotu, który jest członkiem danej organizacji zbiorowego zarządzania bądź w drodze umowy o reprezentacji. [...]”.
- 7 Zgodnie z art. 1 dyrektywa ta ustanawia wymogi niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi przez organizacje zbiorowego zarządzania.

8 Artykuł 3 wspomnianej dyrektywy wprowadza następujące definicje:

„Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) »organizacja zbiorowego zarządzania« oznacza każdą organizację upoważnioną z mocy prawa lub w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych, a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, i która spełnia jedno lub oba następujące kryteria:
- (i) należy do jej członków lub jest przez nich kontrolowana;
  - (ii) jest organizacją nienastawioną na zysk;

[...]

- d) »członek« oznacza podmiot uprawniony lub podmiot reprezentujący podmioty uprawnione, w tym inne organizacje zbiorowego zarządzania oraz stowarzyszenia podmiotów uprawnionych, który spełnia wymogi członkostwa w organizacji zbiorowego zarządzania i został przez nią przyjęty;

[...]

- h) »przychody z praw« oznaczają kwoty pobierane przez organizację zbiorowego zarządzania w imieniu podmiotów uprawnionych, przysługujące z tytułu prawa wyłącznego, prawa do wynagrodzenia lub prawa do kompensaty;

[...]”.

Prawo hiszpańskie

Ustawa o własności intelektualnej

9 Artykuł 25, zatytułowany „Godziwa rekompensata za kopię na użytek prywatny” zawarty w Ley de Propiedad Intelectual (ustawie o własności intelektualnej) w wersji skonsolidowanej zatwierdzonej przez Real Decreto Legislativo 1/1996, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia (królewski dekret ustawodawczy 1/1996 z dnia 12 kwietnia 1996 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego ustawy o własności intelektualnej, który ustanawia, uściśla i harmonizuje przepisy obowiązujące w tej dziedzinie), z dnia 12 kwietnia 1996 r. (BOE nr 97 z dnia 22 kwietnia 1996 r., s. 14369), zmieniony przez Real Decreto-ley 12/2017 (królewski dekret z mocą ustawy 12/2017), z dnia 3 lipca 2017 r. (BOE nr 158 z dnia 4 lipca 2017 r., s. 56444) (zwana dalej „ustawą o własności intelektualnej”), ma następujące brzmienie:

„1. Zwielokrotnianie utworów rozpowszechnionych w formie książek lub publikacji, traktowanych równoważnie w tym celu przez dekret królewski, jak również fonogramów, wideogramów lub innych nośników dźwiękowych, wizualnych lub audiowizualnych, dokonywane za pomocą urządzeń lub instrumentów o charakterze technicznym niemających charakteru drukarskiego, wyłącznie na użytek prywatny, niezawodowy i niegospodarczy, oraz do celów niebędących bezpośrednio lub pośrednio celami handlowymi, zgodnie z art. 31 ust. 2 i 3, stanowi podstawę godziwej i jednorazowej rekompensaty za każdy z trzech wymienionych sposobów

zwielokrotniania, której celem jest odpowiednie wynagrodzenie za szkodę wyrządzoną wierzycielom w wyniku zwielokrotniania dokonanego na podstawie prawnego ograniczenia kopiowania na użytek prywatny. Rekompensatę tę ustala się za każdy sposób zwielokrotniania w zależności od sprzętu, urządzeń i nośników materialnych służących do wspomnianego zwielokrotniania, wyprodukowanych na terytorium Hiszpanii lub nabytych poza nim w celu ich rozpowszechniania handlowego lub używania na tym terytorium.

[...]

3. Producenci z siedzibą w Hiszpanii, gdy działają w charakterze dystrybutorów handlowych, oraz osoby nabywające poza terytorium Hiszpanii – w celu rozpowszechniania handlowego lub używania na tym terytorium – sprzęt, urządzenia i nośniki materialne, o których mowa w ust. 1, są dłużnikami zobowiązanymi do zapłaty tej rekompensaty.

Ponadto dystrybutorzy, hurtownicy i detaliści, kolejno nabywający wspomniany sprzęt, oraz wspomniane urządzenia i nośniki materialne odpowiadają solidarnie za zapłatę rekompensaty wobec dłużników, którzy im je dostarczyli, chyba że wykażą, iż rzeczywiście dokonali zapłaty na ich rzecz.

Dystrybutorzy, hurtownicy i detaliści, kolejno nabywający rzeczony sprzęt, urządzenia i nośniki materialne, mogą żądać od organizacji zarządzania, zgodnie z procedurą zmierzającą do zapewnienia skuteczności godziwej rekompensaty, przewidzianą w dekrete królewskim, zwrotu tej rekompensaty w odniesieniu do sprzedaży sprzętu, urządzeń i nośników materialnych służących do zwielokrotniania osobom korzystającym ze zwolnienia zgodnie z ust. 7.

[...]

7. Następujące transakcje nabycia sprzętu, urządzeń i nośników materialnych służących do zwielokrotniania są zwolnione z zapłaty rekompensaty:

[...]

b) transakcje nabycia dokonane przez osoby prawne lub fizyczne działające jako konsumenci końcowi, które uzasadniają korzystanie wyłącznie w celach zawodowych z nabytego sprzętu, nabytych urządzeń lub nośników materialnych oraz pod warunkiem, że nie zostały one udostępnione, prawnie lub faktycznie, użytkownikom prywatnym i są w sposób oczywisty zastrzeżone do celów innych niż sporządzanie kopii na użytek prywatny, co wskazane osoby prawne lub fizyczne powinny udowodnić dłużnikom oraz, w stosownym wypadku, podmiotom odpowiedzialnym solidarnie za pomocą zaświadczenia wydanego przez osobę prawną, o której mowa w ust. 10;

[...]

8. Osoby prawne lub fizyczne niezwolnione z obowiązku zapłaty rekompensaty mogą żądać jej zwrotu, jeżeli:

a) działają one jako konsumenci końcowi, uzasadniając korzystanie wyłącznie w celach zawodowych z nabytego sprzętu, urządzenia lub materialnego nośnika zwielokrotniania, i pod warunkiem że nie zostały one udostępnione, prawnie lub faktycznie, użytkownikom prywatnym i są w sposób oczywisty zastrzeżone do celów innych niż sporządzanie kopii na użytek prywatny.

[...]

10. Organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej uczestniczą, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tworzeniu osoby prawnej, w zarządzaniu tą osobą prawną i finansowaniu tej osoby prawnej, pełniące, jako przedstawiciel ogółu tych organizacji, następujące funkcje:

a) zarządzanie zwolnieniami z zapłaty godziwej rekompensaty i zwrotami tej rekompensaty;

b) odbieranie i późniejsze przekazywanie organizacjom zarządzania okresowych wykazów sprzętu, urządzeń i nośników służących zwielokrotnianiu, w odniesieniu do których istnieje obowiązek zapłaty rekompensaty, sporządzonych przez dłużników oraz, w stosownym wypadku, przez podmioty odpowiedzialne solidarnie, w ramach procedury mającej na celu zapewnienie skuteczności rekompensaty, ustalonej w dekrete królewskim;

c) ujednolicona komunikacja rozliczeniowa.

11. Dłużnicy i podmioty odpowiedzialne solidarnie upoważniają osobę prawną, którą tworzą organizacje zarządzania, zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu, do kontrolowania transakcji nabycia i sprzedaży podlegających zapłacie godziwej rekompensaty, a także transakcji objętych zwolnieniami, o których mowa w ust. 7. Podobnie osoby, które uzyskały zaświadczenie o zwolnieniu, dostarczają, na wniosek wyżej wymienionej osoby prawnej, dane niezbędne do sprawdzenia, czy przesłanki wymagane do skorzystania ze zwolnienia są nadal rzeczywiście spełnione.

12. [...]

[...] [M]inisterstwo Edukacji, Kultury i Sportu rozstrzyga przekazane mu spory dotyczące odmowy przez wspomnianą osobę prawną wydania zaświadczeń o zwolnieniu, o których mowa w ust. 7 lit. b) i c), oraz oddalenia wniosków o zwrot godziwej rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, o których mowa w ust. 8”.

10 Jedyny dodatkowy przepis dekretu królewskiego z mocą ustawy 12/2017 stanowi:

„1. Organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej powinny utworzyć osobę prawną wskazaną w art. 25 ust. 10 [...] ustawy o własności intelektualnej w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego dekretu królewskiego z mocą ustawy.

2. Żadna z organizacji zarządzania nie posiada sama w sobie zdolności do przeprowadzania kontroli decyzji wspomnianej osoby prawnej.

[...]”.

Dekret królewski 1398/2018

11 Artykuł 3 dekretu królewskiego 1398/2018 stanowi:

„Do celów niniejszego dekretu królewskiego stosuje się następujące definicje:

a) zaświadczenie o zwolnieniu: każde z zaświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 7 lit. a)–c) [...] ustawy o własności intelektualnej, którego posiadaczami mogą być następujące osoby:

[...]

2° osoby prawne lub fizyczne działające jako konsumenci końcowi, co uzasadnia korzystanie wyłącznie w celach zawodowych z nabytego przez nie sprzętu, urządzeń lub nośników materialnych, i pod warunkiem, że nie zostały one udostępnione, prawnie lub faktycznie, użytkownikom prywatnym i są wyraźnie zastrzeżone do innego użytku niż sporządzanie kopii na użytek prywatny;

[...]”.

12 Artykuł 10 dekretu królewskiego 1398/2018, zatytułowany „Procedura uzyskiwania i wykorzystywania zaświadczenia o zwolnieniu”, stanowi:

„1. W celu uzyskania zaświadczenia o zwolnieniu, o którym mowa w art. 3 lit. a) pkt 2°, osoba zainteresowana przekazuje osobie prawnej [o której mowa w art. 25 ust. 10 ustawy o własności intelektualnej] wniosek, który musi być podpisany najlepiej elektronicznie i który powinien zawierać następujące informacje:

a) numer identyfikacji podatkowej, a także nazwiska i imiona, bądź nazwę handlową lub firmę;

b) oznaczenie przedmiotu działalności lub oświadczenie o prowadzeniu działalności przez wnioskodawcę;

c) oświadczenie, na odpowiedzialność wnioskodawcy, dotyczące następujących kwestii:

1° sposobu korzystania ze sprzętu, urządzeń i nośników materialnych, które mają zostać nabyte i które powinny być przeznaczone wyłącznie do użytku zawodowego i wyraźnie innego niż sporządzanie kopii na użytek prywatny;

2° okoliczności, że nie udostępnia on, ani faktycznie, ani prawnie, użytkownikom prywatnym sprzętu, urządzeń i nośników materialnych;

3° okoliczności, że poddaje się on uprawnieniom kontrolnym przyznanym osobie prawnej w art. 25 ust. 11 [...] ustawy o własności intelektualnej;

d) w przypadku gdy wnioskodawca zatrudnia pracowników najemnych, którym udostępni sprzęt, urządzenia lub nośniki materialne, które mają zostać nabyte, oświadczenie, że, na jego odpowiedzialność, pracownicy ci posiadają następujące informacje:

1° że sprzęt, urządzenia lub nośniki materialne dostarczone im przez pracodawcę do wykonywania ich obowiązków zawodowych muszą być używane wyłącznie w tym celu;

2° że używanie tego sprzętu, urządzeń lub nośników materialnych do celów prywatnych jest niedozwolone.

2. Osoba prawna udostępnia na swojej stronie internetowej standardowy wzór wniosku o wydanie zaświadczenia o zwolnieniu, który spełnia przesłanki określone w poprzednim ustępie.

[...]

4. Po otrzymaniu wniosku o wydanie zaświadczenia o zwolnieniu osoba prawna ma piętnaście dni roboczych na wydanie lub odmowę wydania zaświadczenia i powiadomienie wnioskodawcy o swojej decyzji.

5. Osoba prawna może odmówić wydania zaświadczenia tylko w następujących przypadkach:

- a) w przypadku gdy wniosek nie zawiera wszystkich informacji wymaganych w niniejszym artykule;
- b) jeżeli oświadczenia o odpowiedzialności nie odzwierciedlają wymogów niniejszego artykułu;
- c) w przypadku gdy wnioskodawcy cofnięto wcześniej zaświadczenie o zwolnieniu, chyba że ustały przyczyny uzasadniające taki stan rzeczy.

W przypadkach określonych w lit. a) i b) powyżej osoba prawna wyznacza uprzednio wnioskodawcy termin siedmiu dni roboczych na uzupełnienie wniosku.

Wnioskodawcę powiadamia się o odmowie i podaje mu się w uzasadnieniu powody wydania takiej decyzji oraz informuje się go o prawie odwołania się, w ciągu jednego miesiąca od powiadomienia o odmowie, do ministerstwa kultury i sportu na podstawie art. 25 ust. 12 [...] ustawy o własności intelektualnej.

[...]

10. W przypadku nieposiadania zaświadczenia osoby korzystające ze zwolnienia mogą zastosować procedurę zwrotu”.

13 Artykuł 11 dekretu królewskiego 1398/2018, zatytułowany „Procedura zwrotu rekompensaty”, ma następujące brzmienie:

„1. Wniosek o zwrot rekompensaty przekazywany jest osobie prawnej. Do tego wniosku, który musi być podpisany, najlepiej elektronicznie, należy dołączyć następujące informacje:

- a) numer identyfikacji podatkowej, a także nazwiska i imiona, bądź nazwę handlową lub firmę;
- b) oznaczenie przedmiotu działalności lub oświadczenie o prowadzeniu działalności przez wnioskodawcę;
- c) kopię faktury za zakup sprzętu, urządzeń lub nośników materialnych;
- d) oświadczenie, na odpowiedzialność wnioskodawcy, dotyczące następujących kwestii:

- 1° okoliczności, że korzystanie z nabytego sprzętu, urządzeń lub nośników materialnych ma charakter wyłącznie zawodowy i wyraźnie inny niż sporządzanie kopii na użytek prywatny;
  - 2° okoliczności, że nie udostępnia on, ani faktycznie, ani prawnie, użytkownikom prywatnym sprzętu, urządzeń i nośników materialnych;
  - 3° okoliczności, że poddaje się on uprawnieniom kontrolnym przyznanym osobie prawnej w art. 25 ust. 11 [...] ustawy o własności intelektualnej;
- e) w przypadku gdy wnioskodawca zatrudnia pracowników najemnych, którym udostępnił sprzęt, urządzenia lub nośniki materialne, nabyte przez niego, oświadczenie, że, na jego odpowiedzialność, pracownicy ci są świadomi następujących kwestii:
- 1° że sprzęt, urządzenia lub nośniki materialne dostarczone im przez pracodawcę do wykonywania ich obowiązków zawodowych muszą być używane wyłącznie w tym celu;
  - 2° że używanie tego sprzętu, urządzeń lub nośników materialnych do celów prywatnych jest niedozwolone.
2. Osoba prawna udostępnia na swojej stronie internetowej standardowy wzór wniosku o zwrot, który spełnia przesłanki określone w poprzednim ustępie.
3. Osoba prawna w terminie miesiąca od otrzymania wniosku przeprowadza niezbędne kontrole w celu ustalenia, czy istnieje prawo do zwrotu, i informuje wnioskodawcę o swojej decyzji.
- [...]
5. Osoba prawna może odmówić zwrotu rekompensaty tylko w następujących przypadkach:
- a) w przypadku gdy wniosek nie zawiera wszystkich informacji wymaganych w niniejszym artykule;
  - b) jeżeli oświadczenia o odpowiedzialności nie odzwierciedlają wymogów niniejszego artykułu;
  - c) jeżeli kwota wskazana we wniosku o zwrot jest niższa od kwoty przewidzianej w przedostatnim akapicie art. 25 ust. 8 [...] ustawy o własności intelektualnej, z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w tym artykule;
  - d) jeżeli po zbadaniu wniosku nie zostanie ustalone istnienie prawa do zwrotu.

W przypadkach określonych w lit. a) i b) powyżej wnioskodawcy przyznaje się termin siedmiu dni roboczych na uzupełnienie wniosku.

Wnioskodawcę powiadamia się o odmowie i przedstawia odpowiednie uzasadnienie powodów tej odmowy, a ponadto informuje się go o prawie odwołania się w ciągu jednego miesiąca od powiadomienia o odmowie do ministerstwa kultury i sportu na podstawie art. 25 ust. 12 [...] ustawy o własności intelektualnej”.

14 Artykuł 12 dekretu królewskiego 1398/2018 stanowi:

„1. Organizacje zarządzania i osoba prawna przestrzegają poufnego charakteru wszelkich informacji uzyskanych w trakcie wykonywania swoich funkcji, a w każdym razie przetwarzanie tych informacji jest uzależnione od przestrzegania przepisów dotyczących ochrony konkurencji i ochrony danych.

2. Dłużnicy, dystrybutorzy i posiadacze zaświadczeń o zwolnieniu nie mogą powoływać się na tajemnicę księgowości handlowej, o której mowa w art. 32 ust. 1 Código de Comercio [kodeksu handlowego], podczas kontroli przeprowadzanych przez osobę prawną na podstawie uprawnień przyznanych jej na mocy art. 25 ust. 11 [...] ustawy o własności intelektualnej”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 15 Ametic, skarżąca w postępowaniu głównym, jest stowarzyszeniem producentów, handlowców i dystrybutorów sektora technologii informacyjnych i komunikacyjnych, którego działalność obejmuje handel sprzętem, urządzeniami i nośnikami materialnymi do zwielokrotniania podlegającymi rekompensacie z tytułu kopii na użytek prywatny. W skardze wniesionej do sądu odsyłającego, Tribunal Supremo (sądu najwyższego, Hiszpania), Ametic domaga się między innymi stwierdzenia nieważności niektórych przepisów dekretu królewskiego 1398/2018, w tym jego art. 3 i 10. Wskazany dekret królewski ustanawia zasady stosowania art. 25 ustawy o własności intelektualnej, który został przyjęty w następstwie wyroku z dnia 9 czerwca 2016 r., EGEDA i in. (C-470/14, EU:C:2016:418), w którym art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 został zinterpretowany w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie poprzedniemu systemowi godziwej rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, który był finansowany z budżetu państwa.
- 16 Jak wynika z postanowienia odsyłającego, prawodawca hiszpański wprowadził w tym art. 25 system rekompensat z tytułu kopii na użytek prywatny na rzecz podmiotów praw autorskich z racji zwielokrotniania chronionych utworów, wyłącznie na użytek prywatny, przy użyciu urządzeń lub instrumentów o charakterze technicznym niemających charakteru drukarskiego.
- 17 Sąd odsyłający wyjaśnia w istocie, że art. 25 ust. 3 ustawy o własności intelektualnej przewiduje, iż osoby, które produkują lub dystrybuują na terytorium Hiszpanii sprzęt, który może być używany do zwielokrotniania utworów chronionych, są zobowiązane do zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny. Wspomniani producenci i dystrybutorzy mogą przerzucić kwotę tej rekompensaty na swoich klientów, hurtowników lub detalistów, którzy mogą, w stosownym wypadku, przerzucić tę kwotę na konsumentów końcowych.
- 18 Sąd ten uściśla ponadto, że na mocy art. 25 ust. 7 lit. b) tej ustawy z obowiązku zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny zwolnione są od początku transakcje nabywania sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania dokonywane przez osoby prawne lub fizyczne działające jako konsumenci końcowi, które przedstawiają dowód użytkowania nabytego sprzętu, nabytych urządzeń lub nośników materialnych wyłącznie w celach zawodowych, pod warunkiem że nie zostały one udostępnione, prawnie lub faktycznie, użytkownikom prywatnym i że ich przeznaczenie jest w sposób wyraźny zastrzeżone do innych czynności niż sporządzanie kopii na użytek prywatny. Dowód ten należy przedstawić za pomocą zaświadczenia wydanego przez osobę prawną, która zgodnie ze wspomnianym art. 25 ust. 10 jest ustanawiana przez organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej i która jako ich przedstawiciel, zarządza zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 19 Zainteresowane osoby niebędące posiadaczami takiego zaświadczenia muszą ponosić ciężar zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny w chwili zakupu. Jednakże, jeżeli uzasadnią one użytkowanie nabytego sprzętu, nabytych urządzeń lub nośników materialnych wyłącznie do celów zawodowych, pod warunkiem że nie zostały one udostępnione

użytkownikom prywatnym i ich przeznaczenie jest w sposób wyraźny zastrzeżone do innych czynności niż sporządzanie kopii na użytek prywatny, osoby te mogą żądać od tej samej osoby prawnej zwrotu wcześniej uiszczonej rekompensaty.

- 20 Sąd odsyłający dodaje, że dystrybutorzy, hurtownicy i detaliści, którzy nabywają kolejno wskazane towary, mogą żądać od organizacji zarządzania zwrotu rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, którą uprzednio uścili z racji sprzedaży dokonanej na rzecz posiadaczy zaświadczenia o zwolnieniu.
- 21 Artykuł 3 lit. a) dekretu królewskiego 1398/2018 kwalifikuje jako „zaświadczenie o zwolnieniu” zaświadczenie, którego posiadaczami mogą być, w szczególności, osoby, o których mowa w art. 25 ust. 7 lit. b) ustawy o własności intelektualnej. Artykuł 10 tego dekretu królewskiego reguluje procedurę uzyskiwania i wykorzystywania rzeczowego zaświadczenia o zwolnieniu.
- 22 Ponadto sąd odsyłający wyjaśnia, że zgodnie z art. 25 ust. 11 ustawy o własności intelektualnej i art. 12 wskazanego dekretu królewskiego, który wprowadza ten przepis w życie, osoba prawna jest uprawniona do żądania informacji niezbędnych do wykonywania kompetencji kontrolnych, które posiada w ramach pełnionych funkcji związanych z zarządzaniem zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny oraz że w trakcie tego rodzaju kontroli podmioty gospodarcze nie mogą powoływać się na przewidzianą w prawie krajowym tajemnicę księgowości handlowej.
- 23 Sąd odsyłający zauważa, że osoba prawna zarządzająca systemem zwolnień z zapłaty rekompensaty poprzez wydawanie zaświadczeń, znacznie ułatwiających działalność podmiotu, który nimi dysponuje, oraz systemem zwrotów rekompensaty jest kontrolowana przez organizację zarządzania prawami własności intelektualnej, czyli przez podmioty, które reprezentują w sposób wyłączny interesy wierzycieli rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny. Okoliczność ta może mieć wpływ na decyzje przedmiotowej osoby prawnej w zakresie wydawania zaświadczeń o zwolnieniu z zapłaty rekompensaty lub zwrotów rekompensaty w każdym konkretnym przypadku. Ponadto ów „niezrównoważony lub asymetryczny” charakter systemu mógłby zdaniem sądu odsyłającego naruszać zasadę równości wobec prawa, tym bardziej że to od tej osoby prawnej zależy możliwość uproszczenia formalności, jakich należy dopełnić przy nabywaniu sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania. Sąd odsyłający wyjaśnia, że jego wątpliwości pogłębiają nadmierne uprawnienia kontrolne przyznane przedmiotowej osobie prawnej, na mocy których może ona żądać przekazania jej informacji dotyczących działalności danych osób, przy czym zakres tych uprawnień prowadzi do pozbawienia danego podmiotu gospodarczego możliwości powołania się na tajemnicę księgowości handlowej. Okoliczność, że decyzje tej osoby prawnej mogą być przedmiotem skargi do ministerstwa kultury i sportu, którego decyzje mogą również stać się przedmiotem zaskarżenia do sądu, wydaje się zdaniem sądu odsyłającego niewystarczająca do usunięcia trudności, jakie według niego wydają się wynikać ze składu tej osoby prawnej.
- 24 W tych okolicznościach Tribunal Supremo (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
  - „1) Czy sposób, w jaki został określony skład osoby prawnej, o której mowa w nowym art. 25 ust. 10 [ustawy o własności intelektualnej], jest zgodny z dyrektywą [2001/29] lub, bardziej ogólnie, z ogólnymi zasadami prawa Unii?

- 2) Czy okoliczność, że w przepisach krajowych przyznano wspomnianej osobie prawnej uprawnienia do żądania przedstawienia informacji, w tym informacji dotyczących rachunkowości, od osób, które zwracają się do niej z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o zwolnieniu z obowiązku zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, jest zgodna z dyrektywą [2001/29] lub z ogólnymi zasadami prawa Unii?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

W przedmiocie dopuszczalności

- 25 ADEPI, Ventanilla Única Digital i DAMA kwestionują dopuszczalność pytania pierwszego ze względu na to, że sąd odsyłający nie precyzuje ani przepisu dyrektywy 2001/29, ani ogólnych zasad prawa Unii, o których wykładnię wnosi.
- 26 W tym względzie należy stwierdzić, że niewątpliwie, biorąc pod uwagę wyłącznie brzmienie pytania pierwszego, sąd odsyłający zmierza w nim do uzyskania od Trybunału oceny zgodności przepisu krajowego z prawem Unii, w tym przypadku z dyrektywą 2001/29 i ogólnymi zasadami tego prawa, nie precyzując jednak, o jakie przepisy i zasady chodzi. Tymczasem Trybunał wielokrotnie orzekał, że w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między Trybunałem a sądami krajowymi, Trybunał nie ma obowiązku oceniania zgodności ustawodawstwa krajowego z prawem Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 6 października 2015 r., Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 Należy jednak przypomnieć, że w ramach tej procedury współpracy ustanowionej w art. 267 TFUE, zadaniem Trybunału jest udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania. Zadaniem Trybunału jest bowiem dokonanie wykładni wszelkich przepisów prawa Unii, których potrzebują sądy krajowe w celu rozstrzygnięcia zawisłych przed nimi sporów, nawet jeżeli przepisy te nie są wyraźnie wskazane w pytaniach skierowanych do niego przez te sądy (wyrok z dnia 19 grudnia 2019 r., Nederlands Uitgeversverbond i Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 28 W tym celu Trybunał może wyprowadzić z całości informacji przedstawionych przez sąd krajowy, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, elementy rzeczzonego prawa, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu w postępowaniu głównym (wyrok z dnia 19 grudnia 2019 r., Nederlands Uitgeversverbond i Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 29 W niniejszej sprawie z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika jednoznacznie, że sprawa w postępowaniu głównym dotyczy hiszpańskiego systemu pobierania rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, gdyż do sądu odsyłającego wniesiono wniosek o stwierdzenie nieważności niektórych przepisów dekretu królewskiego 1398/2018, wprowadzającego w życie art. 25 ustawy o własności intelektualnej, przy czym artykuł ten

przewiduje w szczególności utworzenie osoby prawnej odpowiedzialnej za zarządzanie systemem rekompensat z tytułu kopii na użytek prywatny. Tymczasem dyrektywa 2001/29 zawiera tylko jeden przepis dotyczący takiej rekompensaty, a mianowicie art. 5 ust. 2 lit. b).

- 30 Ponadto sąd odsyłający odnosi się wyraźnie do zasady równości dłużników i wierzycieli pojawiających się w kontekście rozpatrywanej rekompensaty, w świetle której to zasady ma on zbadać zgodność z prawem będących przedmiotem toczącego się przed nim sporu przepisów, nie wspominając jednak o innych ogólnych zasadach prawa Unii, których wykładnia byłaby brana jego zdaniem pod uwagę.
- 31 W tych okolicznościach nie można uznać, że pytanie pierwsze zawiera braki, które stanowiłyby przeszkodę dla udzielenia przez Trybunał użytecznej odpowiedzi sądowi odsyłającemu.
- 32 Niniejsze pytanie jest więc dopuszczalne.

Co do istoty

- 33 W świetle rozważań przedstawionych w pkt 27–30 niniejszego wyroku należy rozumieć, że poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 i zasadę równego traktowania należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego osobie prawnej, która jest utworzona i kontrolowana przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami własności intelektualnej, powierzono zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 34 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 stanowi, iż państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do wyłącznego prawa do zwielokrotniania przewidzianego w art. 2 tej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotniania na dowolnych nośnikach przez osobę fizyczną do prywatnego użytku i do celów ani bezpośrednio, ani pośrednio handlowych, pod warunkiem że podmioty praw autorskich otrzymają godziwą rekompensatę, uwzględniającą zastosowanie lub niezastosowanie środków technologicznych określonych w art. 6 rzeczony dyrektywy, w odniesieniu do danych utworów lub przedmiotów objętych ochroną.
- 35 Jak wynika z motywów 35 i 38 tej dyrektywy, wspomniany art. 5 ust. 2 lit. b) wyraża wolę prawodawcy Unii, aby ustanowić szczególny system rekompensaty, którego wdrożenie wynika z zaistnienia szkody poniesionej przez podmioty praw autorskich, rodzącej co do zasady obowiązek zapłaty „wynagrodzenia” na rzecz tych podmiotów (wyroki: z dnia 9 czerwca 2016 r., EGEDA i in., C-470/14, EU:C:2016:418, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 36 W zakresie, w jakim przepisy dyrektywy 2001/29 nie precyzują bliżej poszczególnych elementów systemu godziwej rekompensaty, państwa członkowskie dysponują szerokim zakresem uznania przy ich definiowaniu. Do państw członkowskich należy w szczególności wskazanie kręgu osób, które powinny uiścić tę rekompensatę, oraz ustalenie formy, szczegółowych warunków i wysokości rzeczony rekompensaty (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 marca 2015 r., Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 9 czerwca 2016 r., EGEDA i in., C-470/14, EU:C:2016:418, pkt 22, 23 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 37 Uwzględniając praktyczne trudności odnoszące się do zidentyfikowania użytkowników prywatnych oraz zobowiązania ich do wynagrodzenia podmiotom wyłącznego prawa do zwielokrotniania utworu wyrządzanej im przez nich szkody, państwom członkowskim wolno ustanawiać, dla celów finansowania godziwej rekompensaty, „opłatę licencyjną za kopię na użytek prywatny” obciążającą nie zainteresowane osoby prywatne, lecz podmioty, które dysponują sprzętem, urządzeniami i nośnikami do zwielokrotniania i które z tego tytułu prawnie lub faktycznie udostępniają ten sprzęt osobom prywatnym. W ramach takiego systemu to na osobach dysponujących tym sprzętem ciąży obowiązek uiszczenia opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny. A zatem państwa członkowskie mogą pod pewnymi warunkami stosować w sposób nieodróżniony opłatę za kopię na użytek prywatny w stosunku do nośników zapisu, które nadają się do zwielokrotniania utworów, w tym w wypadku, gdy ich końcowe użytkowanie nie jest objęte hipotezą art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 (wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 31, 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 38 Ponieważ wspomniany system umożliwia podmiotom zobowiązanym do zapłaty wliczenie kwoty opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny do ceny udostępnienia tego sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania, ciężar opłaty licencyjnej ponoszą ostatecznie użytkownicy prywatni płacący tę cenę, co jest zgodne ze wskazaną w motywie 31 dyrektywy 2001/29 „właściwą równowagą”, którą należy ustanowić między interesami podmiotów posiadających wyłączne prawo do zwielokrotniania a interesami użytkowników przedmiotów objętych ochroną (wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 39 Jednakże system taki powinien być uzasadniony nie tylko praktycznymi trudnościami, takimi jak niemożność ustalenia użytkowników końcowych, ale powinien on również wyłączyć z uiszczenia opłaty dostawę sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania na rzecz osób innych niż osoby fizyczne w celach oczywiście niezwiązanych ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 marca 2015 r., Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pkt 45–47; z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 34–36).
- 40 Co się tyczy w szczególności przesłanki związanej ze zwolnieniem dostarczania sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania osobom innym niż osoby fizyczne w celach oczywiście niezwiązanych ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny, okoliczność, że jedynie końcowy nabywca może otrzymać zwrot wspomnianej opłaty i że ów zwrot jest uzależniony od wystąpienia z właściwym wnioskiem do organizacji zarządzającej tymi opłatami, jest co do zasady zgodna z zapewnieniem wskazanej w motywie 31 dyrektywy 2001/29 „właściwej równowagi” między interesami podmiotów prawa autorskiego a interesami użytkowników przedmiotów objętych ochroną (zob. podobnie wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pkt 53).
- 41 Jak bowiem przypomniano w pkt 38 niniejszego wyroku, przyznana producentom, dystrybutorom i detalistom możliwość przerzucenia na swoich klientów rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, którą uiszcili, prowadzi do tego, że wskazane podmioty gospodarcze nie ponoszą tego ciężaru finansowego. Nie zmienia to faktu, że w celu zagwarantowania, że ciężar rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny będzie ostatecznie spoczywał wyłącznie na użytkownikach końcowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29, system nakładający taką

opłatę licencyjną za kopię na użytek prywatny powinien gwarantować, że użytkownicy końcowi, którzy nabywają sprzęt, urządzenia i nośniki do zwielokrotniania w celach oczywiście niezwiązanych ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny, są również zwolnieni z opłaty.

- 42 Ponadto, jeżeli system pobierania rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny przewiduje, że użytkownik końcowy może być z niej zwolniony w przypadku zakupu sprzętu, urządzeń i nośników do zwielokrotniania na podstawie zaświadczenia o zwolnieniu poświadczającego w istocie, że nabywa je w celach oczywiście niezwiązanych ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny, sprzedawca, który uiszczył tę opłatę swojemu dostawcy, lecz ze względu na przedstawienie tego zaświadczenia nie może on przerzucić jej na klienta, powinien mieć możliwość żądania zwrotu tej opłaty od organizacji, której powierzono zarządzanie tą opłatą (zob. podobnie wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, pkt 55).
- 43 W niniejszej sprawie, jak wynika z postanowienia odsyłającego, rozpatrywany w postępowaniu głównym system pobierania rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny charakteryzuje się tym, że przewiduje, iż użytkownicy końcowi są co do zasady podmiotami zobowiązanymi do zapłaty tej rekompensaty, a jednocześnie wprowadza procedury pozwalające, pod pewnymi warunkami, na zwolnienie z zapłaty rzeczowej rekompensaty, które jest uzależnione od wydania zaświadczenia, lub na zwrot tej rekompensaty.
- 44 W tym kontekście sąd odsyłający stawia pytanie pierwsze, z tego względu, że okoliczność, iż osoba prawna, która wydaje zaświadczenia o zwolnieniu i dokonuje zwrotu rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, jest ustanowiona i kontrolowana przez organizację zarządzania prawami własności intelektualnej, może prowadzić do „braku równowagi” lub „asymetrii” w zakresie realizowanych przez nią interesów, co mogłoby stać w sprzeczności z art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 i zasadą równego traktowania.
- 45 W tym względzie należy w pierwszej kolejności zauważyć, że jeśli chodzi o wymogi wynikające z art. 5 ust. 2 lit. b) tej dyrektywy, uprawnienie do zwrotu opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny na rzecz osób innych niż osoby fizyczne, które nabywają sprzęt do zwielokrotniania w celach oczywiście niezwiązanych ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny, powinno być skuteczne i nie czynić nadmiernie uciążliwym zwrotu uiszczonych opłat licencyjnych. Zakres prawa do zwrotu, jego skuteczność, dostępność, stopień jego powszechnej znajomości i łatwość korzystania z niego powinny umożliwić złagodzenie ewentualnych zakłóceń równowagi spowodowanych przez system opłaty za kopię na użytek prywatny w celu wyeliminowania stwierdzonych praktycznych trudności (zob. podobnie wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo). To samo dotyczy wydawania zaświadczeń o zwolnieniu, gdy uregulowanie krajowe przewiduje również taki instrument w celu zapewnienia, że jedynie podmioty zobowiązane do zapłaty, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b) tej dyrektywy, rzeczywiście ponoszą ciężar rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 46 Ponadto zgodnie z art. 3 lit. h) dyrektywy 2014/26 kwoty pobierane przez organizację zbiorowego zarządzania w imieniu podmiotów uprawnionych, przysługujące z tytułu prawa do rekompensaty stanowią przychody z praw autorskich lub praw pokrewnych. W motywach 2 i 26 tej dyrektywy wyjaśniono, że organizacje zbiorowego zarządzania pobierają, zarządzają i rozdzielają wspomniane przychody pomiędzy podmioty uprawnione.

- 47 W tym ostatnim względzie z art. 3 lit. a) dyrektywy 2014/26 wynika, że organizacją zbiorowego zarządzania jest każda organizacja upoważniona z mocy prawa lub na podstawie umowy do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu podmiotów uprawnionych, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych, a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, przy czym organizacja ta może należeć do jej członków lub być przez nich kontrolowana. Tak zresztą jest na ogół w praktyce, co wynika z motywu 14 dyrektywy 2014/26. Wreszcie, w art. 3 lit. d) tej dyrektywy uściślono, że członkiem organizacji zbiorowego zarządzania mogą być zarówno podmioty praw autorskich lub praw pokrewnych, jak i inne organizacje zbiorowego zarządzania.
- 48 Wynika z tego, że w odniesieniu do zarządzania rekompensatą z tytułu kopii na użytek prywatny w rozumieniu art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29, w odróżnieniu od przedstawicieli dłużników tej rekompensaty, takie zarządzanie z definicji wchodzi w zakres zadań, jakie mogą zostać powierzone organizacjom zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, takim jak organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej, o których mowa w ustawie o własności intelektualnej.
- 49 W tym względzie i w świetle wymogów przedstawionych w pkt 45 niniejszego wyroku należy stwierdzić, że utworzenie osoby prawnej, takiej jak przewidziana w uregulowaniu krajowym, rozpatrywanym w sprawie w postępowaniu głównym, w celu zarządzania zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny może służyć celowi w zakresie uproszczenia i skuteczności, z którego korzystają również dłużnicy tej rekompensaty, przy czym dłużnicy ci nie znajdują się – tylko z tego powodu, że dana osoba prawna jest kontrolowana przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi – w sytuacji mniej korzystnej niż ta, która miałyby miejsce w braku takiej osoby prawnej.
- 50 Niemniej jednak każde uregulowanie krajowe ustanawiające rekompensatę z tytułu kopii na użytek prywatny powinno przewidywać procedury, które w świetle wymogów wskazanych w pkt 45 niniejszego wyroku gwarantują, że jedynie podmioty zobowiązane do zapłaty, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29, rzeczywiście ponoszą ciężar rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 51 W szczególności państwa członkowskie nie mogą określać szczególnych warunków godziwej rekompensaty, które wprowadzałyby nieuzasadnioną nierówność traktowania poszczególnych kategorii podmiotów gospodarczych prowadzących obrót porównywalnymi produktami objętymi wyjątkiem dotyczącym kopii na użytek prywatny lub poszczególnych kategorii użytkowników przedmiotów objętych ochroną (wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 52 Wymogi te mogłyby zostać zagrożone, gdyby uregulowanie krajowe przyznawało osobie prawnej właściwej do wydawania zaświadczeń o zwolnieniu lub w odniesieniu do zwrotu nienależnie zapłaconych kwot z tytułu rekompensaty za kopię na użytek prywatny zakres uznania uzależniający rozstrzygnięcie każdego wniosku złożonego w jednym lub drugim z tych celów od względów praktycznych, tak aby ta osoba prawna mogła, korzystając z takiego uznania, niesłusznie ograniczyć prawo do zwolnienia ze wspomnianej rekompensaty lub jej zwrotu. Istnienie takiego zakresu uznania mogłoby bowiem prowadzić do naruszenia właściwej równowagi między podmiotami praw a użytkownikami przedmiotów objętych ochroną, do której uzyskania dąży się w motywie 31 dyrektywy 2001/29. Właściwa osoba prawna mogłaby również, jak przewiduje sąd odsyłający, dyskryminować różne kategorie operatorów lub użytkowników znajdujących się w podobnej sytuacji prawnej i faktycznej.

- 53 Natomiast uregulowanie krajowe, które przewiduje, że zaświadczenia o zwolnieniu z rekompensaty i zwrotu rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny powinny zostać, odpowiednio, wydane i przyznane w stosownym czasie i na podstawie obiektywnych kryteriów, które nie implikują zakresu uznania po stronie osoby właściwej do rozpatrzenia złożonych w tym celu wniosków, jest w zasadzie w stanie spełniać wymogi wskazane w pkt 45 niniejszego wyroku.
- 54 Ponadto w celu wykluczenia wszelkiego ryzyka stronniczości ze strony takiej osoby prawnej przy wydawaniu zaświadczeń o zwolnieniu i przyznawaniu zwrotów, a w konsekwencji zapobieżenia naruszeniu właściwej równowagi między podmiotami praw i użytkownikami przedmiotów objętych ochroną, do uzyskania której dąży się w motywie 31 dyrektywy 2001/29, konieczne jest, by decyzje tej osoby prawnej odmawiające wydania takiego zaświadczenia lub przyznania takiego zwrotu mogły być przedmiotem skargi do niezależnego organu w postępowaniu pozasądowym lub sądowym.
- 55 W niniejszym przypadku art. 10 i 11 dekretu królewskiego 1398/2018, wydają się zobowiązywać osobę prawną odpowiedzialną za rozpatrywanie wniosków do wydania w ściśle określonych terminach zaświadczenia o zwolnieniu lub do ustalenia istnienia prawa do zwrotu, w przypadku gdy wnioskodawca przedstawi wymagane informacje identyfikacyjne i podpisze przekazane mu oświadczenia. Ponadto wydaje się, że przewidują one możliwość wniesienia do niezależnego podmiotu, a mianowicie ministerstwa kultury i sportu, skargi na decyzje tej osoby prawnej oddalające wniosek o wydanie zaświadczenia o zwolnieniu lub przyznanie zwrotu. W tych okolicznościach przepisy te są w stanie spełniać wymogi wskazane w pkt 45 niniejszego wyroku, czego zweryfikowanie należy jednak do sądu odsyłającego.
- 56 W drugiej kolejności, określone w art. 5 dyrektywy 2001/29 wyjątki należy stosować z poszanowaniem zasady równego traktowania, ujętej w art. 20 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, zgodnie z którą porównywalne sytuacje nie mogą być traktowane w sposób odmienny, a sytuacje odmienne nie mogą być traktowane w sposób jednakowy, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione (wyrok z dnia 22 września 2016 r., Microsoft Mobile Sales International i in., C-110/15, EU:C:2016:717, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 57 W związku z tym zasady tej nie można interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona przyznaniu, jako takiego, zarządzania zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny osobie reprezentującej zbiorowe interesy jej wierzycieli. Wierzyciele i dłużnicy z racji należnej rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny znajdują się, z punktu widzenia tego obciążenia, w radykalnie różnych sytuacjach prawnych, wobec czego rzeczony zasady nie można naruszyć ze względu na to, że podlegają oni odrębnym prawom i zobowiązaniom z racji systemu rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 58 W świetle wszystkich powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 i zasadę równego traktowania należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym osobie prawnej, utworzonej i kontrolowanej przez organizację zarządzania prawami własności intelektualnej, powierza się zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, w sytuacji gdy takie uregulowanie krajowe przewiduje, że zaświadczenia o zwolnieniu i zwrotu winny być, odpowiednio, wydawane i przyznawane w stosownym czasie i zgodnie z obiektywnymi kryteriami, które nie pozwalają tej osobie prawnej na oddalenie wniosku

o wydanie takiego zaświadczenia lub o przyznanie zwrotu w oparciu o względy implikujące posługiwanie się zakresem uznania, oraz że od decyzji tej osoby o oddaleniu takiego wniosku może przysługiwać odwołanie do niezależnego organu.

W przedmiocie pytania drugiego

W przedmiocie dopuszczalności

- 59 DAMA kwestionuje dopuszczalność tego pytania ze względu na to, że sąd odsyłający nie precyzuje ani przepisu dyrektywy 2001/29, ani ogólnych zasad prawa Unii, o których wykładnię wnosi.
- 60 Jednakże w świetle zasad przypomnianych w pkt 26–28 niniejszego wyroku i z tych samych powodów co przedstawione w pkt 29 i 30 tego wyroku argument ten nie ma wpływu na dopuszczalność pytania drugiego.
- 61 Ponadto ADEPI i Ventanilla Única Digital podnoszą, że z art. 25 ust. 7 lit. b) ustawy o własności intelektualnej i art. 10 dekretu królewskiego 1398/2018 nie wynika, by osoba prawna mogła mieć dostęp do informacji księgowych. Sytuacja przywołana przez sąd odsyłający jest zatem czysto hipotetyczna, w związku z czym pytanie drugie należy uznać za niedopuszczalne.
- 62 W tym względzie należy przypomnieć, że z jednej strony, w ramach przewidzianej w art. 267 TFUE współpracy między Trybunałem a sądami państw członkowskich, wyłącznie do sądów krajowych, przed którymi zawisł spór i które powinny przyjąć na siebie odpowiedzialność za mające zapaść orzeczenie sądowe, należy dokonanie oceny, w świetle szczególnych okoliczności każdej sprawy, zarówno konieczności wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym po to, aby sądy te były w stanie wydać swoje orzeczenie, jak i znaczenia dla sprawy pytań zadanych przez nie Trybunałowi. W konsekwencji, jeżeli zadane pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 12 listopada 2015 r., *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 63 Ponieważ pytania dotyczące prawa Unii korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy, odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie złożonego przez sąd krajowy wniosku jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego niezbędnymi do udzielenia użytecznej odpowiedzi na postawione mu pytania (wyrok z dnia 12 listopada 2015 r., *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 64 Z drugiej strony, w ramach postępowania przewidzianego w art. 267 TFUE zadania Trybunału i sądu odsyłającego są wyraźnie odmienne, a wykładnia prawa krajowego należy wyłącznie do tego ostatniego sądu. A zatem w ramach procedury odesłania prejudycjalnego w kompetencji Trybunału nie leży wypowiedanie się o wykładni przepisów krajowych. Trybunał powinien bowiem uwzględnić, w ramach podziału kompetencji pomiędzy sądami Unii a sądami krajowymi, kontekst faktyczny i prawny, w który wpisują się pytania prejudycjalne, tak jak ów kontekst został określony w postanowieniu odsyłającym (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., *Spedidam*, C-484/18, EU:C:2019:970, pkt 28, 29).

- 65 Z powyższych rozważań wynika, że wykładnia prawa krajowego przedstawiona przez ADEPI i Ventanilla Única Digital dotycząca informacji, których ma prawo żądać osoba prawna, nie może wystarczyć do obalenia domniemania posiadania znaczenia dla sprawy, o którym mowa w pkt 63 niniejszego wyroku.
- 66 Jako że pytanie drugie nie wchodzi ponadto w zakres trzech hipotez, o których mowa w orzecznictwie przypomnianym w pkt 63 niniejszego wyroku, należy stwierdzić, że jest ono dopuszczalne.

Co do istoty

- 67 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 i zasadę równego traktowania należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które upoważnia osobę prawną utworzoną i kontrolowaną przez organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej i której powierzono zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, do żądania dostępu do informacji koniecznych do wykonywania przyznanych jej w tym zakresie uprawnień kontrolnych, bez zwłaszcza możliwości powoływania się wobec niej na przewidzianą w prawie krajowym tajemnicę księgowości handlowej.
- 68 Po pierwsze, należy zauważyć, że możliwość żądania informacji umożliwiających kontrolę prawidłowego stosowania uregulowania krajowego dotyczącego rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny stanowi nieodzowny element wyjątku przewidzianego w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29.
- 69 Z art. 5 ust. 2 lit. b) oraz z motywu 35 dyrektywy 2001/29 wynika bowiem, że w państwach członkowskich, które wprowadziły wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny podmioty praw autorskich powinny otrzymać godziwą rekompensatę jako wynagrodzenie za korzystanie z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną bez ich zgody. Ponadto zgodnie z ust. 5 tego artykułu wprowadzenie wyjątku dotyczącego kopii na użytek prywatny nie może powodować powstania nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich. Wynika z tego, że o ile nie mają one zostać pozbawione wszelkiej skuteczności (*effet utile*), o tyle przepisy te nakładają na państwo członkowskie, które wprowadziło wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny w swoim prawie krajowym, obowiązek rezultatu, w tym znaczeniu, że państwo to jest zobowiązane zapewnić, w ramach swoich kompetencji, skuteczny pobór tej rekompensaty, mającej na celu naprawienie szkody wyrządzonej twórcom, w szczególności jeśli powstała ona na terytorium tego państwa członkowskiego (wyroki: z dnia 16 czerwca 2011 r., *Stichting de Thuis kopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, pkt 33, 34; a także z dnia 9 czerwca 2016 r., *EGEDA i in.*, C-470/14, EU:C:2016:418, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 70 Zatem w ramach systemu opartego na jednostronnych oświadczeniach podmiotów gospodarczych w celu ustalenia zarówno kwot należnych z racji rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, jak i transakcji sprzedaży, które powinny być zwolnione z jej zapłaty, upoważnienie podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie tą rekompensatą do kontrolowania prawdziwości tych oświadczeń stanowi warunek konieczny do zapewnienia skutecznego poboru tej rekompensaty.
- 71 W konsekwencji osoba odpowiedzialna za zarządzanie systemem rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny winna, po pierwsze, mieć możliwość zweryfikowania, czy spełnione są warunki wymagane do uzyskania zaświadczenia o zwolnieniu. Jeżeli w wyniku tej kontroli okaże się, że

warunki te nie zostały spełnione, obowiązek zapewnienia skutecznego poboru rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny wymaga zapewnienia, aby ta osoba prawna mogła, po drugie, obliczyć i pobierać kwoty należne z tytułu tej rekompensaty, i to z chwilą, gdy warunki wydania zaświadczenia o zwolnieniu nie były lub przestały być spełniane. Tymczasem wykonywanie tych zadań przez rzeczoną osobę prawną byłoby utrudnione, gdyby kontrolowana osoba mogła, powołując się na tajemnicę swojej księgowości handlowej, odmówić dostępu do informacji księgowych koniecznych do wykonania takich funkcji.

- 72 Należy dodać, że jest tak również w przypadku osób, które nie są zwolnione z zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, takich jak producenci, importerzy lub dystrybutorzy, lecz które mogą albo przerzucić tę zapłatę na swojego klienta, jeżeli nie jest on posiadaczem zaświadczenia o zwolnieniu, albo żądać jej zwrotu od osoby prawnej, jeżeli ich klient jest posiadaczem takiego zaświadczenia. Osoba prawna, której powierzono zarządzanie systemem rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, powinna bowiem mieć możliwość żądania dostępu do informacji pozwalających zweryfikować transakcje nabycia i sprzedaży objęte obowiązkiem zapłaty rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, a także transakcje nabycia i sprzedaży zwolnione z tej rekompensaty.
- 73 Wobec tego kontrole te powinny dotyczyć wyłącznie informacji pozwalających, po pierwsze, zweryfikować, czy przesłanki wymagane do skorzystania ze zwolnienia lub zwrotu zostały rzeczywiście spełnione, a po drugie, obliczyć kwoty ewentualnie należne z racji rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny od osób, które nie są zwolnione, takich jak producenci, importerzy lub dystrybutorzy, lub osób, które nienależnie skorzystały z zaświadczenia o zwolnieniu lub zwrotu. Ponadto w zakresie, w jakim informacje te są poufne, osoba prawna i organizacje zarządzające, które zapoznają się z takimi informacjami w ramach swoich zadań, są zobowiązane do zachowania ich poufnego charakteru. Tymczasem w niniejszej sprawie wydaje się, że art. 12 ust. 1 dekretu królewskiego 1398/2018 ma na celu nałożenie takiego obowiązku, czego zweryfikowanie należy jednak do sądu odsyłającego.
- 74 Po drugie, ze względów analogicznych do tych, które zostały przedstawione w pkt 56 i 57 niniejszego wyroku, zasada równego traktowania nie może podważyć przepisów takich jak przepisy ustawy o własności intelektualnej i takich jak przepisy dekretu królewskiego 1398/2018 dotyczące prerogatyw przyznanych osobie prawnej w ramach zarządzania zwolnieniami z zapłaty i zwrotami z racji rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny.
- 75 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 oraz zasadę równego traktowania należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które upoważnia osobę prawną utworzoną i kontrolowaną przez organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej, której to osobie powierzono zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, do żądania dostępu do informacji koniecznych do wykonywania przyznanych jej w tym zakresie uprawnień kontrolnych, bez zwłaszcza możliwości powoływania się wobec niej na przewidzianą w prawie krajowym tajemnicę księgowości handlowej, przy czym ta osoba prawna jest zobowiązana do zachowania poufności uzyskanych informacji.

W przedmiocie kosztów

- 76 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym i zasadę równego traktowania

należy interpretować w ten sposób, że:

nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym osobie prawnej, utworzonej i kontrolowanej przez organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej, powierza się zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, w sytuacji gdy takie uregulowanie krajowe przewiduje, że zaświadczenia o zwolnieniu i zwroty winny być, odpowiednio, wydawane i przyznawane w stosownym czasie i zgodnie z obiektywnymi kryteriami, które nie pozwalają tej osobie prawnej na oddalenie wniosku o wydanie takiego zaświadczenia lub o przyznanie zwrotu w oparciu o względy implikujące posługiwanie się zakresem uznania, oraz że od decyzji tej osoby o oddaleniu takiego wniosku może przysługiwać odwołanie do niezależnego organu.

- 2) Artykuł 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 i zasadę równego traktowania

należy interpretować w ten sposób, że:

nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które upoważnia osobę prawną utworzoną i kontrolowaną przez organizacje zarządzania prawami własności intelektualnej, której to osobie powierzono zarządzanie zwolnieniami z zapłaty rekompensaty i zwrotami rekompensaty z tytułu kopii na użytek prywatny, do żądania dostępu do informacji koniecznych do wykonywania przyznanych jej w tym zakresie uprawnień kontrolnych, bez zwłaszcza możliwości powoływania się wobec niej na przewidzianą w prawie krajowym tajemnicę księgowości handlowej, przy czym ta osoba prawna jest zobowiązana do zachowania poufności uzyskanych informacji.

Podpisy